

မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့(၂၀၁၆-၂၀၁၇)နှစ်ပတ်လည်

မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်း

(Draft)

သူနာပြုတက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်

၁၆-၉-၂၀၁၇

အားလုံးပဲ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။

ယနေ့အခမ်းအနားသို့ ကြွရောက်လာတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆရာများကို ကျွန်တော် အရိုအသေဂါရဝပြုပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ (Myanmar Academy of Medical Science) ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကျွန်တော် အထူးပဲအားရကျေနပ်ပါတယ်။ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာလည်း အသင်းကြီးရဲ့ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဒီနေရာမှာတော့ အဖွင့်အမှာစကား (opening remarks) ဆိုပေမယ့် အကြံပြုဆွေးနွေးချက်တွေလည်း အများကြီးပါတယ်။

ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ ပြောချင်တာကတော့ ဒီအမှာစကားတွေကတော့ ကျွန်တော်လေယာဉ်ပျံပေါ်မှာ ရေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့နည်းနည်းလေး ဟိုဘက်ဒီဘက်၊ ဟိုရောက်ဒီရောက်တော့ ဖြစ်ရင်ဖြစ်ပါမယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ အသင်းကြီးအနေနဲ့ မြောက်များစွာသော ဆွေးနွေးပွဲ (seminar) တွေ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ (symposium) တွေလုပ်ထားပါတယ်။ ဒီမြောက်များစွာသော ဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေမှာ ဆရာကြီးများအနေနဲ့ တင်ပြဆွေးနွေးခြင်းလုပ်တဲ့ အရာတွေကလည်း အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အလွယ်တကူ မပျောက်ပျက်သွားစေချင်ပါဘူး။ တင်ပြချက် (presentation) တွေလုပ်တဲ့ နောက်ခံအကြောင်းအရာ (background document) တွေရှိတယ်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်တဲ့ အကြောင်းအရာ (working document) တွေရှိပါတယ်။ ဒါတွေကိုကျွန်တော်တို့ တစ်နေရာတည်းမှာ စုစည်းဖို့လုပ်ရပါမယ်။ အလွယ်ဆုံးကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အင်တာနက်စာမျက်နှာ (website) ရှိပါတယ်။ ရှေ့ဆုံးမှာ A ကနေပြီးတော့ Z အထိရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ သူ့သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာမှာ အဲဒီဟာတွေကို ကျွန်တော် ထည့်စေချင်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဆရာကြီးများရဲ့ပညာကို ဒီနေရာကနေဖြန့်ဝေစေချင်ပါတယ်။ သို့သော် ဒီပညာရပ်များသည် တစ်ပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ မြစ်ကြီးနားက ဆရာတွေ၊ ဘားအံက ဆရာတွေ၊ မြစ်ကြီးနားက ကုသရေးဆိုင်ရာ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်တွေ၊ ဘားအံက ကုသရေးဆိုင်ရာ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆရာဝန်တွေ အကုန်လုံး

သိမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ တိုးတက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအစည်းအဝေးတက်ရောက်တဲ့ တစ်စုတစ်ဖွဲ့တည်း သိလို့မရပါဘူး၊ သက်ဆိုင်သူအကုန်လုံးသိရပါမယ်။ ဆိုလိုတာက (everybody must be put on board / everybody must be on the same wavelength) ဖြစ်အောင်လုပ်ရပါမယ်။ ထည့်တဲ့အခါမှာလည်း ထည့်တဲ့လူတိုင်းက (draft) ဆိုတဲ့စာလုံးလေးကို ထည့်ပေးပါ။ ဥပမာ- ဒီတင်ပြချက် (presentation) က (ဒီ seminar) မှာပြောပါတယ်၊ ခေါင်းစဉ်မှာ (draft power point presentation) ဖြစ်တဲ့အတွက် မှားသော်လည်း အမှားကို လက်ခံပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဒီ power point presentation တွေမှာ references တွေထည့်လိုက်ရင် အလွန်ကောင်းပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကုသရေးအပိုင်းက ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအပိုင်းတွင်လည်း ပညာရှင်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီပညာရှင်တွေအားလုံးဟာ အခုလို တင်ပြချက်တွေကို ဖတ်လိုက်တာနဲ့အကုန်လုံး စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လုပ်ဆောင်နိုင်မှုစွမ်းရည်က အကုန်မြင့်တက်သွားပါမယ်။ အဲဒါလေး တစ်ချက်ကိုတော့ ကျွန်တော်အကြံပြုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ခုနကကျွန်တော်ပြောခဲ့သလို မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ရဲ့လုပ်ငန်းတွေဟာ အလွန်အလွန်ကောင်းပါတယ်။ အလွန်ကောင်းသော်ငြားလည်း "ပိုပြီးတိုးတက်နိုင်မယ့်အခွင့်အလမ်းက နေရာတိုင်းမှာ

ရှိပါတယ်။" "There is always room for improvement"
ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတဲ့အခါကျတော့ အခြေအနေအချိန်အခါ
ကပြောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီအချိန်မှာကောင်းသော်လည်း
နောင်တစ်ချိန်မှာ ဒီပုံစံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့မရတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်
တို့ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က စီမံကိန်းကော်မရှင် အစည်း
အဝေးမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ (၃) လခန့်က ပြောပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်တွေ၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတွေ အကုန်တက်ရပါတယ်။ သူကဘာပြောလဲ
ဆိုတော့ ပြဿနာဖြေရှင်းရာမှာ ချဉ်းကပ်ပုံ ချဉ်းကပ်နည်းတွေကို
အရင်လုပ်တဲ့ပုံစံအတိုင်း လုပ်လို့မရတော့ပါဘူး၊ approaches to solve
the problem, approaches to overcome the challenges,
obstacles or constraint တွေကို အရင်လုပ်တဲ့ပုံစံအတိုင်း မလုပ်ပါနဲ့။
ပြဿနာရဲ့ဘေးမှာရှိနေတဲ့အရာ တွေအကုန်လုံး ပြောင်းလဲနေတဲ့အတွက်
မိမိတို့ရဲ့ ချဉ်းကပ်ပုံ ချဉ်းကပ်နည်း approaches which we are
going to select to apply ကို ပြောင်းသင့်ရင်ပြောင်းပါ။ ဒီလို
အခြေအနေအချိန်အခါ အရ ပြောင်းနိုင်တယ်ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်
တို့အနေနဲ့က ဘာသွားတွေ့လဲဆိုတော့ ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့
ဖွဲ့ထားတာက (၁၈)နှစ်ရှိပါပြီ။ (၁၈)နှစ်ရှိပြီးဆိုတဲ့အခါကျတော့ အရင်
တုန်းကချထားတဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက် (၅) ခုရှိပါတယ်။ ဒီ(၅)ခု

ဟာလည်းပဲ ယခုအခြေအနေ အချိန်အခါမှာ ဟုတ်သေးလား၊ ဆရာတို့ ကျေနပ်လား/ မကျေနပ်ဘူးလား၊ ဆရာတို့ကျေနပ်ရင်ဆက်လုပ်ပါ။ ဆရာတို့ မကျေနပ်သေးဘူးဆိုရင် ဒီအချက်တွေကို မွမ်းမံချင်တယ်၊ မလိုတာတွေ ဖယ်ထုတ်ချင်တယ်ဆိုရင် လုပ်ပါ၊ ပိုပြီးထိရောက်ပါမယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်ပြန်ကြည့်စေချင်တာက ဒီ (၁၈) နှစ် အတွင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက် (၅)ခုရှိပါတယ်။ ဒီ (၅)ခုအနက် တစ်ခုချင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့အနေနဲ့ ဘာတွေလုပ်ထားလဲဆိုတော့ ရည်ရွယ်ချက် (၁) မှာ (က) ကနေ (င) အထိရှိတယ်ဆိုရင် (က) ကို ရရှိအောင် လုပ်ရတာက တစ်ခုပဲရှိပါတယ်၊ (ဂ)ကိုကျတော့ (၁၅) ခုဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကိုပြန်ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒီရည်ရွယ်ချက် (၅) ခုနဲ့ဆရာတို့ ဒီ (၁၈) နှစ်အတွင်းမှာလုပ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်တွေဟာ ဘယ်လိုရှိ ပါလဲဆိုတာ ပြန်ကြည့်ဖို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အကြံပြုတာပါ။ ဒီလိုပြန် ကြည့်ဖို့ငွေလိုရင်လည်းပေးပါမယ်၊ ပြောပါ။ WHO ပိုက်ဆံနဲ့ Agreement for Performance of Work (APW) လုပ်လိုက်ပါ။ အဲဒါလေးကို ဆရာတို့ လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့အနေနဲ့ ရှေ့ဘာဆက်လုပ် မယ်၊ လက်ရှိရည်မှန်းချက်တွေကို ပြုပြင်မွမ်းမံမလား၊ မလိုအပ်တာတွေ ဖယ်ထုတ်မလား (do we need to modify these objectives? do we need to streamline the activities?) အဲဒီလိုဆိုတာကို

ပြန်လည်ဆန်းစစ်မှု လုပ်ခြင်းအဖြေထွက်လာမှ ကျွန်တော်တို့ အသေးစိတ်ပြောင်းလို့ရပါမယ်၊ အရမ်းပြောင်းလို့လည်းမရပါဘူး။ ပြောင်းသင့်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်တွေက ဒါကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း လုပ်ပြီးမှ ကျွန်တော်တို့က သိနိုင်ပါမယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကြီးကို ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အလွန်အားကောင်းတဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ လက်တစ်ဘက် (very strong technical arm) လို့ ကျွန်တော်မြင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနဘက်ကလည်း ဒီ strong technical arm ကိုသုံးဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်ထဲအတွက် မဟုတ်ပါဘူး။ အခုထိုင်နေတဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေ၊ ပါမောက္ခချုပ်တွေ၊ ပါမောက္ခတွေ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနဘက်ကနေပြီးတော့ ဘယ်လိုသုံးနိုင်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားဖို့လိုပါတယ်။ ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့မှာပါတဲ့ လူတွေတစ်ဝက်ခန့်က လက်ရှိဝန်ထမ်း (in service) တွေလည်း ပါတာတွေရှိပါတယ်၊ အငြိမ်းစားဝန်ထမ်း (retired) တွေလည်း ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေကို မှာကြားလိုပါတယ်။ ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကြီးကနေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေ၊ မှတ်တမ်းတွေမှာ အလွန်

ကောင်းသော အကြံပြုထောက်ခံချက်တွေပါပါတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စီမံချက်ရေးဆွဲတဲ့အခါမျိုးမှာ လုံးဝအသုံးပြုရပါမယ်။ မသုံးလို့ရှိရင် အဓိပ္ပါယ်မရှိပါဘူး၊ အလွန်တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာတွေဖြစ် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှပိုက်ဆံထပ်မကုန်ပါဘူး။ နိုင်ငံခြားမှာ ဆိုရင် ဒီလိုဟာမျိုးထုတ်ဖို့ဆိုတာ အလွန်ဈေးကြီးပါတယ်။

ထို့အပြင် ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကကျင်းပတဲ့ စာတမ်းဖတ် ပွဲတွေ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွေတက်ဖို့ဆိုတာ အခမဲ့တက်လို့ရပါတယ်။ နိုင်ငံ ခြားမှာဆိုရင် အခမဲ့တက်လို့မရပါဘူး။ ဒေါ်လာ(၅၀-၁၀၀) ပေးပြီးတက် ရတာတွေရှိပါတယ်။ ဒီလိုအခမဲ့တက်လို့ရတာတောင် ကျွန်တော်တို့လူ တွေဘယ်လိုတက်ကြပါမလဲ၊ တက်လို့ရအောင် ဆရာတို့စဉ်းစားပေးပါ။

"how we should try to increase the number of participants in symposium" ကို ဆရာတို့စဉ်းစားပါ။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က ဘာလုပ် ပေးရပါမလဲ တက်ရောက်ဖို့ကိုစာနဲ့ လွှတ်ပေးရမလား၊ လိုအပ်လျှင် လွှတ်ပေးပါမယ်။ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေကို ဘယ်သူတွေကို တက်စေချင်ပါသလဲ၊ ဆရာတို့ဒီလူတွေကို တက်ရောက်စေချင်တယ် ဆိုရင် ရုံးစာနဲ့ ကျွန်တော်တို့က တက်ခိုင်းပါမယ်။ ဆရာတို့ ဒါတွေကို သွားပြီးတော့တက်ပါဆိုပြီး စာထုတ်ပေးပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့က တရားဝင်စာနဲ့လုပ်ပေးပါမယ်။ ဒါမှသာလျှင်ဆရာတို့ ဆွေးနွေးကြတာ

တွေ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကလူတွေ သိပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က လူတွေသိမှသာလျှင် စီမံချက်ရေးရာမှာ၊ မဟာဗျူဟာချမှတ်ရာမှာ၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း (planning, strategy development, intervention prioritization) တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ သုံးပါမယ်။ ဆရာတို့ဆွေးနွေးချက်တွေမှာ အလွန်ကောင်းတာတွေရှိမယ်။ ကျွန်တော်က အမှန်အတိုင်းပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ဘက်က သိပ်မသုံး ဖြစ်သေးပါဘူး။

ဒီအစည်းအဝေးပြီးရင် ဒီအစည်းအဝေးရဲ့အစီရင်ခံစာကို ကျွန်တော် ပြန်ကြည့် (quick review) လုပ်ပါမယ်။ အစီရင်ခံစာတွဲပါတာတွေကို ကျွန်တော်ကြည့်ပြီး တာဝန်တွေခွဲပေးပါမယ်။ ဒီနှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာ ဆရာ ကြီးများက ဘာအကြံတွေပေးထားပါလဲ၊ ဘယ်တာဝန်တွေပေးထား ပါလဲ၊ ဒီလိုကြည့်ပြီး တာဝန်တွေခွဲဝေပေးပါမယ်။ ဒါမှသာလျှင် ကျွန်တော် တို့အကျိုးရှိပါမယ်။ ဒီ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကို ကျွန်တော်တို့က *Ad hoc* ပုံစံနဲ့ သင့်တင့်သလို ထောက်ပံ့နေရပါတယ်။ နောက်နှစ်မှာ တော့ ဒါတွေကို ပုံမှန်ဘဏ္ဍာငွေ (regular budget) ရဖို့ ပြောထား ပါတယ်။ ပုံမှန်ဘဏ္ဍာငွေခေါင်းစဉ် (budget line) မှာပါမှ ငွေခွဲထားပြီး ဖြစ်လို့ ခေါင်းစဉ်အလိုက် သုံးလို့လွယ်ပါမယ်။ တစ်ခါလာလည်း နှစ်စဉ် ဘဏ္ဍာငွေကိစ္စနဲ့ ဆရာတို့အလုပ်ရှုပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း

အလုပ်ရှုပ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စက ဆက်လက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာကြီးတို့နဲ့ညှိပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ဘယ်လို ပါအောင်လုပ်မလဲ၊ နောက်နှစ် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေမှာ ဘယ်ခေါင်းစဉ်က ဘာထည့်မလဲ ညှိနှိုင်းပါမယ်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်တဲ့အရာမဟုတ် ပါဘူး၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းတွေနဲ့တိုင်ပင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အဲဒါတွေ အကုန် လုပ်ပေးပါမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ပြောကြားလိုပါတယ်။

ဒီအစီရင်ခံစာတွေကို ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း လုပ်တာတွေ ကတော့ ကျွန်တော်က ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေကို မလုပ်ခိုင်းပါဘူး။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များက အလွန်အလုပ်များတဲ့အတွက် ဘယ်လို ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတဲ့လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် (guideline) ဆွဲပေးပါမယ်၊ သူ့အောက်မှာရှိတဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေကို ဆရာတို့က တာဝန်ပေးလိုက်ပါမယ်။ ပြီးတော့မှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ပြန်လည်အစီရင်ခံပါမယ်။ ဆိုလိုတာက အခု နှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာတွေ့ရှိချက်တွေက မြေကြီးထဲမှာရောက်နေတဲ့ စိန်၊ ရွှေ၊ ရတနာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အမှန်တရားပြောရရင် တူးမယ့်တာဝန်က ကျွန်တော်တို့ပါ၊ ကျွန်တော်တို့က ဒါတွေကို သိပ်မတူးပါဘူး။ ဒီလိုတူးဖို့ ကို ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေ ဦးဆောင်ပါမယ်။ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်တွေ အသီးသီးပေးပြီးတော့ တူးခိုင်းပါတယ်။ တူးပြီးထွက်လာတဲ့

ကျောက်တွေကို ဘယ်လိုသွေးမလဲ၊ ဒီပုံစံနဲ့ ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါမယ်၊ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

ဆရာတို့ဆေးပညာရှင်ကြီးတွေအနေနဲ့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ဘက်က ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေကို ပြောပါမယ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တွေ တိုင်ပင်ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ ဘယ်လိုအကြောင်း အရာမျိုးကို စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲလုပ်ခိုင်းမလဲ၊ တင်ပြ ပေးပါ။ အပြင်းအထန်ဆွေးနွေးခြင်း (brainstorming) လုပ်ခိုင်းပါ။ MAMS ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာနေဝင်းတို့ဆီကို ကျွန်တော်တို့ တရားဝင် ပို့ပါမယ်။ ကျွန်တော်ဒီအပတ်မှာ လုပ်ချင်တဲ့ခေါင်းစဉ်တွေ တောင်းထား ပါမယ်၊ ပြီးရင် ဆရာတို့ကို အကုန်လုံးပေးထားပါမယ်၊ အဲဒီစာရင်းကို ကြည့်ပြီး ဆရာတို့ကြိုက်တာကိုရွေးပြီး လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို လုပ်စေချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ဒီမှာရှိတဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် တွေကလည်း လုပ်ပေးစေချင်တာကတော့ ကျွန်တော်တို့ဘက်မှာ မြောက် များစွာသော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ အစည်းအဝေးတွေ လုပ်ပါတယ်။ ဒီအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ အစည်းအဝေးတွေမှာ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာ ရှင်အဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေကို မှီငြမ်းအားထားစရာ(resource person) အဖြစ် လုပ်ပါ၊ (သို့မဟုတ်) သင်တန်းဆရာတွေအဖြစ် ဖိတ်နိုင်ပါတယ်။ အလုပ်

ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ resource person လုပ်ခြင်းအတွက် ကျွန်တော်တို့ လမ်းစရိတ်တွေ အကုန်ပေးပါမယ်။ အဲဒီထက်ပိုကောင်းမယ့်အစီအစဉ် ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ရအောင်လုပ်ပေးပါမယ်။ ဆိုလိုတာက ဆရာတို့ သည် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန ဆောင်ရွက် မှုမှာ တတ်ကြွစွာပါဝင်စေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့အားလုံးသိတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှာ ဝန်ထမ်းအရေ အတွက်က အကန့်အသတ်ရှိပါတယ်။ (finite number of professionals) အလုပ်ထွက်သွားတဲ့ သူတွေလည်းရှိပါတယ်။ ဒီလို နေရာမှာ ဆရာတို့က ကြားဝင်ဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွေ၊ သင်တန်းတွေမှာ ဆရာတို့ကလုပ်ပေးပါ။ အခုကျွန်တော် က ဘာဆက်လုပ်မလဲဆိုတော့ ဆရာတို့ဒီနှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာမှာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ နောက်မှာလည်း အကုန်ပါပါတယ်။ အဖွဲ့ဝင် များရဲ့ အမည်၊ ပညာအရည်အချင်း၊ ယခင်က တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ဌာန ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ဘက်က စီမံချက်မန်နေဂျာ အကုန်လုံး ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အကုန်လုံးကသိရပါမယ်။ ဆရာတို့အား လုံးသိတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်ကဆိုရင် လက်ထောက်ညွှန်ကြား ရေးမှူးရာထူး ရဖို့မလွယ်ပါဘူး။ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးဆိုတာ ခေါင်းထဲ မှာထည့်စရာမလိုဘူး။ လုံးဝမရနိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်ကပါ။ အခုခေတ်မှာတော့ အသက်ငယ်ငယ်လေးတွေနဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ အသက်ငယ်ငယ်လေးနဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးတွေဖြစ်နေတယ်။ ဒီလူများသည် ဒီကဆရာကြီးများကို မသိပါဘူး။ ကျွန်တော်က ဒီအဖွဲ့ဝင်စာရင်းတွေကို မိတ္တူကူးလိုက်ပါမယ်။ ပြီးရင် စီမံချက်မန်နေဂျာများအားလုံးကို ပေးလိုက်မယ့်အပြင် တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးတွေကိုလည်း အားလုံးပို့လိုက်ပါမယ်။ "Let them know we have this number of highly experienced professionals." ဒီလိုပညာရှင်တွေ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတယ်ဆိုတာ ဒီလိုသိစေရန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာရင်းကို ဖတ်လိုက်တာနဲ့တင် နိုင်ငံခြားဘာသာနဲ့သာရေးထားရင် ကျွန်တော်တို့မြန်မာတွေကို နိုင်ငံတကာက အထင်ကြီးလောက်ပါတယ်။ အထင်ကြီးလည်း ကြီးစရာပါပဲ။ ဒီဆရာကြီးများကို ကျွန်တော်တို့မသုံးရင် ကျွန်တော်တို့ လုံးဝတာဝန်မကျေပါဘူး။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့လည်း တာဝန်မကျေပါဘူး။ ဒီဆရာကြီးတွေကို ကျွန်တော်တို့သုံးပါမယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ရဲ့ ထူးခြားချက်က တပ်မတော်ဘက်က ပညာရှင်တွေလည်းပါပါတယ်။ ဒါတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရှင်တွေဖြစ်တဲ့အတွက် "we all are medical professional" အကုန်လုံးသုံးရပါမယ်။ ဒါမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့

နိုင်ငံတိုးတက်မှာပါ။ တစ်ဆင့်ချင်းအနေနဲ့ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော် လုပ်ပေးပါမယ်။

အဲဒီတော့ ဒီမှာကျွန်တော်ခုနစ်ကပြောတဲ့ အဖွဲ့ကြီးရဲ့ ရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေကို တစ်ခုချင်းကို ပြန်လုပ်ပေးပါ။ ဘာတွေကို ဘယ်လို လုပ်ပြီး ဘယ်လိုရလဒ်နဲ့ ဘယ်လိုအကျိုးကျေးဇူးရမလဲ၊ ဆရာတို့ ကလည်း ပြင်သင့်တာတွေကို ပြင်ပါမယ်။ အဲဒါတွေကို အလုံးစုံသုံးသပ် ပေးပါ။ ဒီရည်ရွယ်ချက်တွေကို ပြင်သင့်တာပြင်ပါ။ ဒီရည်ရွယ်ချက် တွေကို ကျွန်တော်တို့က ပြင်သင့်တာ ပြင်ရပါမယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ပြောင်းလဲလာတဲ့ အခြေအနေအချိန်အခါနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ changing epidemiological situations, changing political situations, changing HRH situations / changing objectives of MoHS, and current National Health Plan. စသဖြင့်ရှိပါတယ်။ ကုသရေးအပိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ပြောင်းလဲ တိုးတက်မှုတွေဟာ ကျွန်တော်တို့အနီးမှာ (a lot of changing are happening around us) ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာနဲ့ယှဉ်ဖို့ဆိုရင် အနီးအနားနိုင်ငံတွေမှာ ဖြစ်နေတာတွေကို ကျွန်တော်တို့သိရပါမယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြည့်လုပ်လို့မရပါဘူး။ သူများနိုင်ငံက ဘယ်လိုကောင်းတာတွေကို လုပ်ပါသလဲ၊ ကျွန်တော်တို့

ကလည်း လုပ်သင့်တာရှိရင် လုပ်ရပါမယ်။ ကျွန်တော်အမြဲပြောတဲ့ စကားရှိပါတယ်။ တစ်ချို့မသိတဲ့ လူတွေလည်း ကျွန်တော်ပြောပါမယ်။ Nokia Company ရဲ့ CEO က သူ့ကုမ္ပဏီကို ဒေါလီခံပြီး တစ်ခြား ကုမ္ပဏီထံ ရောင်းလိုက်ရပါတယ်။ သူကဘာပြောလဲဆိုတော့ "ကျွန်ုပ်တို့ အနေနဲ့ မှန်ကန်တဲ့အရာအားလုံးကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကျရှုံးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့အရာတွေကို ကျွန်တော်တို့မကြည့်ခဲ့မိတဲ့အတွက် ကျွန်တော် တို့ကုမ္ပဏီကို အခြားကုမ္ပဏီသို့ ရောင်းလိုက်ရတာဖြစ်ပါတယ်" လို့ပြော ခဲ့ပါတယ်။ "We did everything right. We did our best. But we failed. We have to sell our company to other company because we didn't observe what is happening around us." ဆိုလိုတာက ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံတွေမှာ လုပ်တာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်သုံးသပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲထဲက လိုတာတွေကို ယူပါမယ်၊ မလိုတာတွေကို မယူဘူးပေါ့။ အဲဒါလေးတွေ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါမယ်။

နောက်တစ်ခုက ဆရာတို့အဖွဲ့ကြီးအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသား ကျန်းမာရေးစီမံကိန်းက ထူးခြားတဲ့ မဟာဗျူဟာတွေ၊ ချဉ်းကပ်ပုံတွေနဲ့ သွားနေပါတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုလည်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး

ပုံစံနဲ့၊ ကုသရေးဆိုလည်း ကုသရေးပုံစံနဲ့ သွားနေပါတယ်။ ဒါတွေကို ဆရာတို့ကလည်းသိဖို့လိုပါတယ်။ "history effect" နဲ့ "maturation effect" ဆိုတာရှိပါတယ်။ "history effect" ဆိုတာက "because of changing historical perspective, we have to change" ပါ။ "maturation effect" ကတော့ ကျွန်တော်ဒီနေ့ ကျွန်တော့်ဦးနှောက်မှာ ဒီအသိဉာဏ်ရှိပြီးတော့ နောက်နေ့မှာဆိုရင်တော့ ကျွန်တော့်အသိဉာဏ် က ပိုပြီးများလာပါမယ်။ ဒီဟာတွေကနေပြီးတော့ ပြောင်းကိုပြောင်းရ ပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ရည်မှန်းချက်တွေက ပြောင်းလဲလို့မရတဲ့ ရည်မှန်း ချက်များမဖြစ်ရပါဘူး၊ ခေတ်နှင့်အညီပြောင်းလွယ်၊ ပြင်လွယ်တဲ့ ရည်မှန်းချက်များ ဖြစ်ရပါမယ်။ ဒါတွေကိုလည်း အေးအေးဆေးဆေး ဆရာတို့ပြန်လုပ်လို့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒါကိုဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ရဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေအနေနဲ့ ကျွန်တော် တို့ စီမံချက်မန်နေဂျာများနဲ့ပိုပြီး အပြန်အလှန်ထိတွေ့ဆောင်ရွက်မှု (interact) လုပ်စေချင်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာသက်ဆိုင်ရာတွေကို ဖိတ်ကြားပြီး လုပ်စေလိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ကတော့ "we will make the most out of what we have discussed, what we have said here." ဒီနေရာမှာ ဆွေးနွေးပြောကြားချက်တွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး၊ အကျိုးအရှိဆုံးဖြစ်အောင်လုပ်ချင်တာကိုတော့ ကျွန်တော်တို့က တာဝန်

ခံပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆက်ပြီးလုပ်ပါမယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ဒီထဲမှာ ခေါင်းစဉ်တွေအများကြီးပါတဲ့အခါကျတော့ တစ်ချို့ ဟာတွေက ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေက သုံးလို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ အခြားဘာတွေ ရှိလဲဆိုတော့ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းထားတဲ့စီမံချက် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ "WHO collaborative program 2018-2019" မှာ ထည့်လို့ရပါမယ်။ UNICEF, UNFPA, World Bank, Asian Development Bank စသည်တို့နဲ့လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေလည်းရှိ ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ထည့်ရပါမယ်။ ဘယ်ခေါင်းစဉ်တွေ၊ လုပ်ငန်း တွေထည့်မလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့မသိပါဘူး။ ဘာတွေထည့်မလဲဆိုတာ သိလို့ကတော့ ကျွန်တော်တို့မှာရှိတဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တွေက ဆရာတို့ စဉ်းစားထားတဲ့အချက်တွေကို လုပ်ငန်း(activity) အနေနဲ့ထည့်လိုက်ရင် အလုပ်ဖြစ်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာကလုပ်ငန်းတွေကို ဟင်းလျာစာရင်းလုပ်သလို (complete recipe) လုပ်ရပါတယ်။ အဲဒါလုပ်တဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့က အချင်းချင်း အပြင်း အထန်ဆွေးနွေးခြင်း (brainstorm) လုပ်နေရပါတယ်။ ဥပမာ- ဒီမှာက ပြီးပြီး သားဟင်းလျာစာရင်းလို လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ် တွေရှိနေတဲ့အတွက် ဒီဟင်း ကိုချက်စားဖို့ရာ ကျွန်တော်တို့တာဝန်ပါပဲ။ တစ်ချို့ဟင်းကတော့ အင်္ဂလိပ်ရင် ဆားထည့်၊ ငရုတ်သီးစပ်ချင်ရင် ငရုတ်သီးထည့် ကျွန်တော်

တို့လုပ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒါကိုကျွန်တော်တို့လုပ်မှာပါ။ မွမ်းမံပြင်ဆင်သင့်တာတွေပြင်ဆင်ပြီးလုပ်ပါမယ်။ ဒီလိုကောင်းတဲ့ အရာကြီးကို ကျွန်တော်တို့က သိပ်ပြီးအလေးအနက်မထားတတ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဘက်က စီမံချက်မန်နေဂျာတွေကလည်း သူတို့ဟာနဲ့သူတို့ လုံးလည်ချာလည်လိုက်နေပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာအောင်လုပ်လို့ မရသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီစီမံချက်မန်နေဂျာတွေကို ဒီလိုလုပ်ကြဖို့ စာလေးထုတ်ပါမယ်။ စာထုတ်ပြီး ဒါကိုလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ပြောပါမယ်။ WHO program တွေကို ကျွန်တော်တို့ လောလောဆယ်တော့ ပြောင်းလို့မရသေးပါဘူး။ တကယ့်တကယ်တော့ WHO ပိုက်ဆံသည် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပိုက်ဆံပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်မလဲဆိုတာပြောပြီး တောင်းရင်ပေးကိုပေးပါတယ်။ WHO ကပေးထားတာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၆)သန်းမကပါဘူး။ တော်တော်များတဲ့ပိုက်ဆံပါ။ (၆) သန်း ဆိုတာ ပုံမှန်ရတဲ့ regular budget ပါ။ ကျန်တာတွေ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ သုံးရပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ဖြစ်နေတာက ပိုက်ဆံတွေကများပြီး သိပ်မသုံးနိုင်ပါဘူး။ သုံးဖို့ကို စနစ်တကျသုံးပါမယ်။ အလေအလွင့်မရှိအောင်သုံးပါမယ်။ သုံးတဲ့အခါမှာ ဆရာတို့ပြောထား၊ အကြံပြုထားတဲ့အတိုင်းသုံးပါမယ်။ ဒါက အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်(မကွေး) ကို ကျွန်တော်သွားကြည့်တဲ့အခါကျတော့ စာကြည့်တိုက်က တော်တော်လေး မြင့်တင်ဖို့လိုနေပါတယ်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်မှာဆို ကျွန်တော် စာအုပ်တွေ ပေးထားပါတယ်။ အရင်တစ်ပတ်ကလည်း WHO ကပေးတဲ့ စာအုပ်တွေ (၃၀)လောက် အကုန်ပေးလိုက်ပါပြီ။ ဆေးတက္ကသိုလ်များရဲ့ ကာကွယ်ရေးနှင့် လူမှုရေးဆေးပညာဌာနတွေလည်းပါပါတယ်။ အကုန်လုံးသိအောင် ဒီစာအုပ်တွေ ဒီလိုဒီမှာရှိတယ်ဆိုတာကို list တွေ contents တွေပါ ပေးထားပါတယ်။ အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်ကို သွားကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း စာအုပ်တွေက ဖုန်တွေလည်းတက်လို့တွေ့ပါတယ်။ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဦးစီးဌာနက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နဲ့ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးတို့က ကြည့်ပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့က အဲလိုလုပ်လို့မရပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တစ်ခု ကြုံတုန်းပြောပြချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် (၁၀)တန်းတက်တုန်းက အတူတူတက်ခဲ့တဲ့ သူငယ်ချင်းသည် အလွန်ချမ်းသာတဲ့ သူဌေးကြီးတစ်ဦးဖြစ်နေပါပြီ။ မနေ့ညက သူ့ကို ကျွန်တော် dinner ကျွေးပါတယ်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ သူ့ရဲ့လုပ်ငန်းတွေ (၁၀၀၀) ကျော်ရှိပါတယ်။ သူဒီကိုလာဖူးပါတယ်။ ဆေးတက္ကသိုလ်များကိုလည်း လာဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ စာကြည့်တိုက်တွေ

ကို ကျောင်းသားအများစုကမသုံးပါဘူး။ နောက် (၂) ပတ်လောက်နေရင် သူလာပါမယ်။ သူလာတဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ ပါမောက္ခချုပ်တွေနဲ့ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်တွေနဲ့တွေ့ပြီး အလုပ်သဘော ညစာစားပွဲလေးလုပ် ပါမယ်။ သူ့ဘက်ကဘာတွေလုပ်ပေးလို့ရလဲ၊ သူက လုံးဝဈေးလျော့ပြီး လုပ်လို့ရတာ အကုန်လုပ်ပေးပါမယ်။ သူ့ စာကြည့်တိုက်တွေမှာ နောက် ဆုံးပေါ်အချက်အလက်တွေ၊ စာအုပ်စာတမ်းတွေ အကုန် download လုပ်လို့ရပါမယ်၊ အများကြီးပါပဲ။ ကျွန်တော်နောက်မှ အမြဲတမ်းအတွင်း ဝန်နဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး စာရင်းတွေပေးလိုက်ပါမယ်။ သူနဲ့တွေ့တဲ့အခါကျတော့ သူလာတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်လို့ရတယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြပါမယ်။ ကုန် ကျစရိတ်အနေနဲ့ကတော့ နည်းနည်းပေးရပါမယ်။ ပေးရပေမယ့် ပေးရ ကျိုးနပ်ပါလိမ့်မယ်။ သူကပြောပါတယ် ကျွန်တော်တို့ စာကြည့်တိုက် တွေသွားကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းတွေက စာကြည့်တိုက် တွေမှာ လူတောင်မရှိပါဘူးတဲ့။ သူက ယိုးဒယားမှာနေပါတယ်။ ယိုးဒယားက စာကြည့်တိုက်တွေမှာ ကျောင်းသားတွေနဲ့ပြည့်နေပါတယ်။ အဲဒါတွေကို ဆရာတို့က အကြံဉာဏ်ပေးပါ။ စာကြည့်တိုက်ကို ပိုမိုအသုံး ပြုလာဖို့ ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲဆိုတာကိုပြောပါ။ ကျွန်တော်မြင် တာကတော့ အဓိကကတော့ သင်ကြားပုံနည်းစနစ် (teaching methods) ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်နည်းနည်းလေးသင်ပြီး များများဆွေး

နွေးပါ။ ဆရာတို့ကလည်း အကြံဉာဏ်ပေးပါ။ စာကြည့်တိုက်အသုံးပြု
တာကိုမြှင့်တင်ဖို့နဲ့ စာဖတ်တဲ့ယဉ်ကျေးမှုမြှင့်တက်လာဖို့ "We need to
promote the use of library and promote the reading culture."
ဘာအတွက် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာ စဉ်းစားပေးပါ။ ဒါမှသာ
ကျွန်တော်တို့ တိုးတက်ပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ တိုးတက်ဖို့ဆိုရင်
"ရှုထောင့်ပေါင်းစုံ၊ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ၊ ဘက်ပေါင်းစုံ" "multi-pronged
approach, multi-domain, multi-disciplinary approach" နှင့်
စဉ်းစားပြီးမှသာလျှင်ရပါမယ်၊ မဟုတ်လို့ရှိရင်မရပါဘူး။

နေ့လည်စာ စားတဲ့အချိန်မှာ စာတွေဖတ်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးဖလှယ်
ခြင်းများ(lunch time seminar) လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ
ပါမောက္ခချုပ်တွေက မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့နဲ့ သွားရောက်
ညှိနှိုင်းပြီးတော့ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အကြောင်းအရာကို (lunch
time seminar) လုပ်ပေးစေချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီထွက်လာတဲ့အစီရင်ခံစာကိုလည်း ပြန်ပြီး
တော့ လေ့လာဆန်းစစ်မှုလုပ်၊ သုတေသန ပြန်လုပ်လို့ရပါတယ်။
ထုတ်တဲ့စာအုပ်တွေက ကျေနပ်ဖွယ်ရှိလား/ မရှိဘူးလား အစရှိသဖြင့်
ပေါ့၊ အဲဒါလုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့ အရင်တုန်းက ကျွန်တော်သိ
သလောက်ကတော့ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာလုပ်တဲ့ power point တွေကို

email မှာ attach လုပ်ပြီးပို့ပေးပါတယ်။ နောက်ဆုံး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲမှာ တော့ email attach ဖိုင်မတွေ့ပါဘူး။ အဲဒါကိုတော့ attach မလုပ် တောင် အင်တာနက်စာမျက်နှာမှာ တင်လိုက်လို့ရှိရင် ပိုကောင်းပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့က အစီရင်ခံစာဖြန့်ဝေတဲ့ စာရင်းကိုပြန်ပြီးတော့ ကြည့်စေလိုပါတယ်။ ဖြန့်ဝေတဲ့စာရင်းက သင့် တော်သလား၊ မသင့်တော်ဘူးလားဆိုတာကိုပါ။ ဖြစ်ရင်တော့ ဆက် လုပ်မယ်၊ မဖြစ်ရင်တော့ ထပ်တိုးမယ်။ အဲဒါလေးတွေကို လုပ်စေချင် ပါတယ်။ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော့်အနေနဲ့က အစီရင်ခံစာတွေနဲ့ပတ်သက် ပြီး စစ်တမ်းတစ်ခု ကောက်စေလိုပါတယ်။ ဒီအစီရင်ခံစာရဲ့အသုံးဝင်မှု၊ ရှင်းလင်းမှု၊ ထုတ်ဝေပုံထုတ်ဝေနည်း" တွေက "utility of this proceeding, clearness of this proceeding and the way they produce proceedings" က ရှင်းလားဆိုတာကို လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လောလောဆယ် အကြံပြုချင်တာကတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ကာကွယ်ဆေးထိုး စီမံချက်ကလားမသိဘူး သုတေသန အစီရင်ခံစာပေးပါတယ် ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီမှာခေါင်းစဉ်လေးတွေရဲ့ အရောင်လေးတွေကို အပြာရောင်လေးတွေ ပြောင်းထားပါတယ်။ အစီရင်ခံစာကို လှန်လိုက်တာနဲ့သူရဲ့ ခေါင်းစဉ်ကြီးနဲ့ ခေါင်းစဉ်ငယ်ကို

တန်းပြီးမြင်နေရပါတယ်။ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့က ရိုးရိုးပဲရေးထားတဲ့ အခါကျတော့ ရောင်စုံနဲ့မင်ပြန်တာ (highlight) ပြန်လုပ်နေရပါတယ်။ ဒီအစီရင်ခံစာတွေက အလွန်ကောင်းတဲ့အတွက် ဒီထက်ပိုကောင်းတဲ့ အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့စာရွက်နဲ့ထုတ်ဖို့ ဆရာတို့နည်းနည်းလေး စဉ်းစားပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ ပိုက်ဆံလည်းပေးပါမယ်။ သူ့ရဲ့စာသား တွေက ကောင်းတာမကောင်းတာထက် အစီရင်ခံစာက လှမှ၊ ကြီးမှ၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိမှ လူတွေကဖတ်ပါတယ်။ အတွင်းကကောင်းတာသေချာ ပါတယ်။ ဒီလိုကောင်းတဲ့ အစီရင်ခံစာကို ဒီလောက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့က မကျေနပ်ချင်ပါဘူး။ ဒီထက်ကောင်းအောင် စာရွက်တွေကအစ အကုန် လုံးပေါ့၊ စာအထားအသိုနေရာချတာကအစ ပိုကောင်းအောင် ဆရာတို့ အကုန်လုပ်ပေးပါ။

ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပုံရိပ် (image) လည်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နံပါတ် (၁) အဆင့်လောက်ရှိပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာမှာလည်း အဆင့်မြင့်အဖွဲ့ကြီးဖြစ်တဲ့အတွက် အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံရဲ့ ဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုအင်အားသည် မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုအားလုံးကသိဖို့လိုပါတယ်။ မြန်မာ နိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကို သာမန် ရိုးရိုးအဖွဲ့လေးတစ်ဖွဲ့လို လုပ်လို့မရ

ပါဘူး။ ပါဝင်တဲ့လူတွေက ထိပ်သီးပုဂ္ဂိုလ်တွေ (the cream of the top) ထိပ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပါနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့ကြီးကို ဘယ်လို မြှောက်စားရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့တာဝန်ပါ။ ကျွန်တော်တို့လုပ်မှာပါ။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်တို့နဲ့ တိုင်ပင်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါမယ်။ ရှေ့တန်းတင်ပေးပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အင်အားက မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ပဲဆိုတာကို သိတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့လုပ်ပါမယ်။ သိပ်အများကြီးတော့ မပြောတော့ပါဘူး။ ဆရာတို့အနေနဲ့ကတော့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးတို့၊ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့က အသေအချာစဉ်းစားပြီး ပြန်လုပ်ပေးပါ။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကြီးအနေနဲ့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနကို ဘယ်လိုနေရာက ဘယ်လိုအထောက်အကူပေးနိုင်မလဲ၊ ဆေးနှီးနွယ်တက္ကသိုလ်တွေကို ဘယ်လိုအထောက်အကူပေးနိုင်မလဲ "What should be the role of MAMS in supporting MoHS? What should be the role of MAMS in support of Universities?" ဘာတွေလုပ်ချင်လဲ၊ ဆရာတို့ စဉ်းစားပေးပါ။

နောက်သိချင်တာကတော့ သူနာပြုတက္ကသိုလ်မှာ သူနာပြုသင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို မွမ်းမံခြင်းလုပ်ပြီးပါပြီ။ လုပ်ပြီးတဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့က ဘယ်လောက်ပါသလဲ။ ဒီမှာ သူနာပြုပိုင်းက ပါသလား။

ပါလား/မပါလား၊ အမှန်ကပါရပါမယ်၊ ပါချင်လည်းပါမှာပေါ့။ ကျွန်တော်
ကတော့ တွေးမိတာကိုပြောကြားခြင်းပါ။ အဲဒါလေးတွေရှိပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဆရာတို့ ကျွန်တော် နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ
ခေါင်းစဉ်တွေကိုပြန်ကြည့်တဲ့အခါမှာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။တော်တော်
ကိုကောင်းပါတယ်။ ကျင့်ဝတ်နဲ့ပတ်သက်တာရော၊ သုတေသနရော
တော်တော်ကိုကောင်းတယ်၊ အများကြီးပဲ။ ကျွန်တော်အဲဒါတွေ လုံးဝ
မပျောက်ပျက်စေချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဖြစ်နေတာက အလုပ်ရုံ
ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို သေချာလုပ်တယ်၊ သေချာဆွေးနွေးတယ်၊ အစီရင်
ခံစာ ထွက်ပါတယ်။ ပြီးရင် ပြန်လှည့်မကြည့်တော့ပါဘူး။ ဘယ်သူမှ
ပြန်လှည့်မကြည့်တော့ပါဘူး။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတဲ့ယဉ်ကျေးမှုကို ကျွန်တော်
တို့ပြောင်းဖို့လိုပါတယ်။ အဲတော့ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့မှာလည်း
ပြန်ကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း တစ်လှည့်ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်ပါ
မယ်၊ ဆရာတို့ပေးတဲ့ အကြံပြုချက်တွေ၊ ထောက်ခံချက်အရ ကျွန်တော်တို့
တွေလုပ်လား၊ ကျွန်တော်တို့မလုပ်သေးဘူးဆိုရင် ရှေ့လာမယ့်စီမံချက်
တွေရေးဆွဲရာမှာ ဒါတွေကို ကောင်းကောင်းသုံးရမယ်။ ပြန်ပြီးတော့
အစီရင်ခံစာတွေကို ကောက်နုတ်ချက်တွေ ထုတ်လိုက်ပါမယ်။ အမျိုး
အစား၊ တက္ကသိုလ်အလိုက်ပြန်လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ထုတ်လိုက်ပါမယ်။

ထုတ်ပြီးရင် စီမံချက်မန်နေဂျာအသီးသီးကို ကျွန်တော်တို့ပေးလိုက် ပါမယ်။

နောက်တစ်ချက်က မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ကို နှီးနှောဖလှယ် ပွဲနဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲတင်မကပါဘူး၊ စကားရည်လုပွဲများလည်း လုပ်စေ ချင်ပါတယ်။ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ဆရာတို့ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ မှ အချင်းချင်း အားသာချက်၊ အားနည်းချက်ကို စကားရည်လုပွဲများ ဆွေးနွေးသလိုလုပ်ပေးပါ။ ဥပမာ- နှစ်စဉ်ကျင်းပတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ ဆေး သုတေသနညီလာခံ (Myanmar Medical Research Congress) ဟာအကျိုး ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား၊ အကျိုးရှိတာတော့ သေချာပါတယ်။ အကျိုးမရှိဘူးလို့ပြောတဲ့ဘက်က လူတွေက အဆိုပြုချက်ကောင်းကောင်း တင်ပြပေးရပါမယ်။ သူတို့ကို အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲပြီး စကားရည်လုပွဲလေး လုပ်ပါ။ လုပ်တဲ့အခါမှာ ထပ်ထည့်တဲ့အနေနဲ့ ကျောင်းသားတွေပါထည့် လို့ရတယ်။ စကားရည်လုပွဲတွေကို များများလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဆရာတို့ က အကြံဉာဏ်သစ်တွေ၊ တွေးခေါ်ပုံအသစ်တွေ၊ ဖောက်ထွက်တွေးခေါ် ခြင်းတွေရပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့မနေ့က ဆရာတစ်ယောက်ကပြော ပါတယ်။ ဆရာ ကျွန်တော်တို့ out-of-the-box မလုပ်နဲ့တော့ no box thinking လုပ်ပါတဲ့။ box ဆိုတာကိုမရှိတော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကတော့

out-of-the-box ပဲရှိပါတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တစ်ခုတော့ ပြောချင်ပါတယ်။

ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာဘာသာရပ်တွေ ရွေးချယ်တဲ့အခါမှာလည်း လက်ရှိ မျက်မှောက်ကာလမှာ အရေးကြီးတာကိုရွေးပါ။ ရှေးရိုးပုံစံ ဘာသာရပ် ကိုမရွေးပါနဲ့။ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာကို ဆရာတို့သိပါတယ်။ အငြင်းပွား စရာရှိတဲ့ ခေါင်းစဉ်တွေကိုရွေးပါ။ ဒီလိုရွေးတဲ့အခါမှာ အများကြီးအကြံ ဉာဏ်တွေရလာမယ်။ ပါဝင်မည့်သူတွေရဲ့ တွေးခေါ်ပုံနည်းလမ်းက အဲဒီ လိုမျိုးနဲ့ကျတော့ ချက်ချင်းဆိုသလို ပုံစံအမျိုးမျိုးထွက်လာပါမယ်။ ဒီလို ပွဲတွေကိုလည်း ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ ကျောင်းသားတွေပါ တက်စေချင် ပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်းဆရာတို့ အမြန်လုပ်ပေးပါ။

နောက်တစ်ချက်က စကားရည်လုပွဲတွေမှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တာ ကအများကြီးပေါ့လေ။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီး ဌာနကလုပ်တာတွေ ဟုတ်ရောဟုတ်ရဲ့လား၊မဟုတ်ဘူးဆိုရင် အဖွဲ့ကနေ ထွက်လာတာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အကြံဉာဏ်တွေပဲ။ ကျွန်တော်တို့ က အကုန်လက်ခံပါတယ်။ (very receptive) ပါ။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီ အချိန်မှာတော့ တစ်ယောက်က ဒီညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် လုပ်တာက မကောင်းဘူး၊ ဒီညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်လုပ်တာက မကောင်းဘူးတော့ တိုက်ရိုက်မှတ်ချက်ပေးတာတော့ မလုပ်ရပါဘူး။ ယေဘုယျအားဖြင့်

ခြုံပြီး အကုန်ပြောလို့ရပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတိုက်ခိုက်တာမျိုးလုပ်တာ ကတော့ မကောင်းဘူးပေါ့လေ။ မလုပ်ကြပါနဲ့ ဥပမာ-ခေါင်းစဉ်က "နိုင်ငံ တကာအဖွဲ့အစည်းနဲ့ပတ်သက်လို့ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ နှင့် ပစ္စည်းထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ" "how INGOs should be handled in terms of administrative, technical and logistics?" သူတို့လုပ်တာ အများကြီးပါပဲ။ သူတို့လုပ် တာကို ဒါထက်ဘယ်လို ပိုကောင်းအောင်လုပ်မလဲ၊ သူတို့လုပ်တာ ကောင်းသလား၊ မကောင်းဘူးလား။ "hundreds of topics" ခေါင်းစဉ် တွေရာနဲ့ချီပြီးအများကြီးရှိပါတယ်။ အဓိကကတော့ ကျွန်တော် ဒီအချက် တွေပြောတာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ health domain ကြီးကို ဒါထက်ပိုပြီး တော့ ကောင်းမွန်ပီပြင်စေချင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က လုပ်ခြင်းဖြစ် ပါတယ်။ ဆရာတို့ စကားရည်လုပွဲများမှာလည်း ဘွဲ့လွန်တက်နေတဲ့ ဆရာဝန်တွေကိုလည်းခေါ်ပါ။ ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ တစ်ခု တည်းနဲ့ မလုပ်ပါနဲ့။ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားတွေကို လုပ်ပေးပါ။ ဒါတွေကို ဘယ်လိုလက်တွေ့ကျပြီး မြန်မာပြည်နဲ့လိုက်ဖက်တဲ့ ဖြေရှင်းချက်တွေ ထွက်လာမလဲဆိုတာ လုပ်ခိုင်းပေးပါ။

ဒါတွေအကုန် ထွက်လာရင် အဆင့်လိုက်၊ အပိုင်းလိုက်အနေနဲ့ အကုန်လုပ်ပါမယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့က အဓိကကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းလုပ်ပြီးတော့ ပိုင်းဝန်းစဉ်းစားရင် မအောင်မြင်စရာ လုံးဝမရှိပါဘူး။

ဒီနေ့လုပ်တဲ့ "Seminar on good medical practice: Myanmar Perspective." သည်လည်း အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကတော့ ဒီဟာက နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးလည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် အခြားလူတွေကို ဖိတ်လို့မရဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုတင်တဲ့အခါ ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသား တစ်ချို့၊ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသား တစ်ချို့ တက်စေချင်ပါတယ်။ ဆရာတို့အားလုံး စဉ်းစားပါ။ ဘာလို့လဲဆို ဒီဆွေးနွေးချက်တွေဟာ အဖွဲ့ဝင်တွေတင်မကဘူး ကျန်တဲ့လူတွေပါသိစေ ချင်ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း မကြာခင်မှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာမယ့်သူ တွေပါ။သူတို့ပါဝင်ခြင်းအားဖြင့် "ငါတို့လည်း ဒီအဖွဲ့အစည်းအကြောင်း သိရပါလားဆိုတဲ့" စိတ်ဓါတ်လေးတွေ ပေါ်စေချင်ပါတယ်။

ဖြစ်နိုင်ရင် နောက်ပိုင်းမှာ မီဒီယာတွေ၊ သတင်းစာဆရာတွေပါ ဖိတ်ကြားပါ။ ပြီးလျှင် သတင်းသမား (၁၀) ယောက်လောက်နဲ့ အချေ အတင်မေးမြန်းမယ်၊ ဖြေကြမယ်၊ အဲ့လိုမျိုးလေးတွေလုပ်စေချင်ပါတယ်။ သတင်းသမားတွေလက်ထဲကို ရောက်သွားမှ ဒါကြီးကပိုပြီးတော့ ပျံ့နှံ့ သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဘက်မှာပဲ ကိုယ်လှည့်နေရင် အလကားပါပဲ။ အဓိက သတင်းစာဆရာတွေက ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန ရဲ့လုပ်ငန်းတွေ ပြည်သူတွေသိရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ရာမှာ အလွန်အရေး ကြီးပါတယ်။ "the role of journalist are very important to know the activities of MoHS."

ဆရာတို့ဒီနေရာမှာ အုပ်စုလေးခုဖွဲ့ထားတာတွေ့ရပါတယ်။ အလွန်
ကောင်းပါတယ်၊ ဆက်လုပ်ပါ။ ဒီလိုအုပ်စုတွေဖွဲ့မှသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ
ဆေးပညာရှင်များအဖွဲ့ဝင်များမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ခြင်းကို ခံစား
ရရှိပါမယ်။ "There will be a sense of ownership among the
members of MAMS." (က)အုပ်စုမှာပါတဲ့ လူတွေက သူတို့လုပ်
ပါမယ်။ (ခ)အုပ်စုကလည်း သူတို့လုပ်ပါမယ်။ ဒါ ကအရေးကြီးပါတယ်။
(ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ခြင်း) "sense of ownership" မရှိရင် အမည်ခံ
(just name) ပဲဖြစ်နေပါမယ်။ member ဖြစ်ရုံပဲရှိပါမယ်။ ကျွန်တော်
ကတော့ ဒါပဲပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်အလွန်ပဲ ကျေနပ်အားရတယ်။
ဒီနေ့ကစပြီးတော့ ဒီမြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့သည် အလွန်အဆင့်
မြင့်သော ဆေးပညာဆိုင်ရာ လက်မောင်းတစ်ဖက် (very high
medical technical arm) အဖြစ်လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဖြစ်အောင်လည်း
ကျွန်တော်တို့ ပံ့ပိုးပေးပါမယ်။ ဆရာတို့ဘက်က လိုတာအားလုံးကို
ပြောပါလို့လဲ ပြောကြားရင်းနဲ့ ကျွန်တော်နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။